

Tekoälyn jatkokurssi

Sofia-opisto

© 2025 Jan Lindholm

20 / 80 sääntö

- Esim. kysy yleisiä espanjan kielen sanoja

- Espanjan kielen opetus ja kielen kääntäjä
- Tietoturva
- NotebookLM (notebooklm.google.com)
- suno.com & hailuoai.video (musiikki & video)
- Agentti ja ravintolan varaus
- Syvätutkimus

- Copilot maksullinen versio, voit laittaa kaiken minkä laitot pilveen.
- ChatGPT:n maksullinen versio, voit laittaa omat tiedot sinne. Mutta muuta asetuksia.
- Deepseekin käyttöehdot eivät täysin selvät?

ChatGPT

5. Yhteenveto: Plus vs. Team vs. Enterprise

Versio	Mallien koulutus keskusteluilla	Salaus	GDPR-yhteensopiva	SSO / hallinta
Plus	Mahdollista (voi poistaa asetuksista)	✓	✓	✗
Team	✗ Ei käytetä koulutukseen	✓	✓	✓
Enterprise	✗ Ei käytetä koulutukseen	✓	✓	✓ täysi hallinta

Ominaisuus / Versio	Copilot Pro	Copilot Business	Copilot Enterprise
Tietoturvan taso	Keskitaso	Korkea	Erittäin korkea
Datansuoja	Perustaso, osa tiedoista voi tallentua mallien kehitystä varten	Ei käytetä mallien koulutukseen	Ei käytetä mallien koulutukseen, erillinen DPA-sopimus
Koodiehdotusten suojaus	Salaus (TLS, AES-256)	Salaus + lokien minimointi	Täysi eriytys ja suojattu infrastruktuuri
Käyttövalvonta ja raportointi	Ei	Rajattu hallintakonsoli	Täysi hallinta ja seuranta
GDPR-yhteensopivuus	Kyllä	Kyllä	Kyllä, erillisellä sopimuksella
Hallittavuus (admin tools)	Ei	Osittainen	Täysi hallinta (SSO, käyttäjäpolitiikat)
Käyttötarkoitus	Yksittäiset kehittäjät	Tiimit ja organisaatiot	Suuret yritykset ja korkean tietoturvan ympäristöt

Mikä tekee tekoälystä agentin?

- Tavoite: selkeästi määritelty tehtävä
- Ympäristön havainnointi: kyky kerätä ja käsitellä tietoa
- Päätöksenteko: arvioi vaihtoehtoja ja valitsee tavoitteisiin sopivan
- Toiminnan toteutus: toteuttaa päätökset ja vaikuttaa ympäristöönsä

NotebookLM vs. ChatGPT

- NotebookLM hakee tietoa ainoastaan valitsemistasi tiedostoista
- ChatGPT hakee kaikkialta

Polanyin paradoksi

- Me tiedämme enemmän kuin osaamme kertoa.

Sosiaalinen tekoäly

- ”Haluan jutella espanjalaisen kanssa, mutta osaan vain suomea. Voitko toimia siinä välissä kääntäjänä? Tekoäly esiintyy espanjan kielisenä osapuolena. Ja vastaa kun kysyn tai sanon jotain.”

- NotebookLM
- CRAFT (top 10 %)
- Agenttimoodi (varaa ravintola)
- Syväoppiminen
- Opiskele ja opi (esim. espanjan kieli)
- Musiikki, suno.com
- Videoiden teko (hailuoai.video)
- ChatGPT Atlas

Agentti (kaikille samat harjoitukset)

- Lento ja hotellit, Helsinki -> Malaga. Fuengirola.
- Ravintola, Fuengirola, 2 henkilöä, meren lähellä.
- Varaa retki Gibraltariin, 2 henkilöä.
- Hae päiväretki Fuengirolasta, luonto, kulttuuri
- Varaa aika suomalaiseseen (hammas-) lääkäriin Fuengirolassa.
- Sähkösovimusten vertailu
- Nettisovimusten vertailu

NotebookLM

- notebooklm.google.com
- Tiedoston siirtäminen pilveen
- Audio, video, miellekartta, raportti, kortit ja tietovisa

Agentti

- Etsi verkosta Sandman-sarjakuvan kaikki oleellisimmat hahmot ja oleellisia tietoa niistä (nimi, ensiesiintyminen, kuolema, vuosituhat tms.) Tallenna nämä sitten Google Sheets-taulukkoon.

Agenttitila

- Varaa 1. joulukuuta pöytä ravintola Vegetaliasta, klo 12. Varaajan nimi on Nukku Matti. Yhdelle henkilölle. Pyydä minua varmistamaan ennen kuin teet varauksen.

Promptaus / kehoitteiden luominen

- Bad input -> bad output

Mark down

header 1

header 2

bold

Suomeksi	Kysymys, jota se vastaa	Selitys	Esimerkki
Konteksti	Mikä on tilanne tai tavoite?	Kuvaa taustan, tarkoituksen ja ympäristön, jossa tekoäly toimii.	<i>Olen opettaja, joka suunnittelee tekoälykurssia opiskelijoille.</i>
Rooli	Kuka tekoälyn pitäisi olla?	Määrittää tekoälyn asiantuntijaroolin tai näkökulman.	<i>Toimi tekoälypedagogina ja opetusalan asiantuntijana.</i>
Toiminta	Mitä tekoälyn pitäisi tehdä?	Kuvaa konkreettisen tehtävän, pyynnön tai toiminnon.	<i>Laadi kurssin ensimmäisen tunnin sisältö ja tavoitteet.</i>
Muoto	Miten vastaus tulisi esittää?	Määrittää halutun rakenteen, tyylin tai ulkoasun.	<i>Kirjoita taulukkomuodossa, muodollisella tyylillä.</i>
Ajattelutapa	Millä lähestymistavalla tekoälyn tulisi ajatella?	Kuvaa, miten tekoäly lähestyy tehtävää: analyyttisesti, luovasti, kriittisesti, empaattisesti jne.	<i>Käytä oppijakeskeistä ja selittävää ajattelutapaa.</i>

Juttele tekoälyn kanssa

- Sosiaalista
- Tietoja
- Psykologia
- Puhu suomea -> tekoäly muuttaa espanjankielelle
- Kännykällä

- Ei näin: ”Auta minua laihtumaan.”
- Vaan ”Bla, bla, bla, bla,...

Deep research vs. Agent mode

- Deep research (x per kuukausi) esim. 30 minuuttia, yksi aihe
  - Analysoi kilpailijasi, Tuotekehittely, Akateeminen tutkimus, Valmistele puhe, Harrastus
- Agenttimoodi (y per kuukausi): (muistaa salasanan? Sano että kirjautuu ulos Gmailista)
  - Tilaa ruoka kotiin
  - **Tee esitelmä, aiheena tekoälyn edistynyt käyttö.**

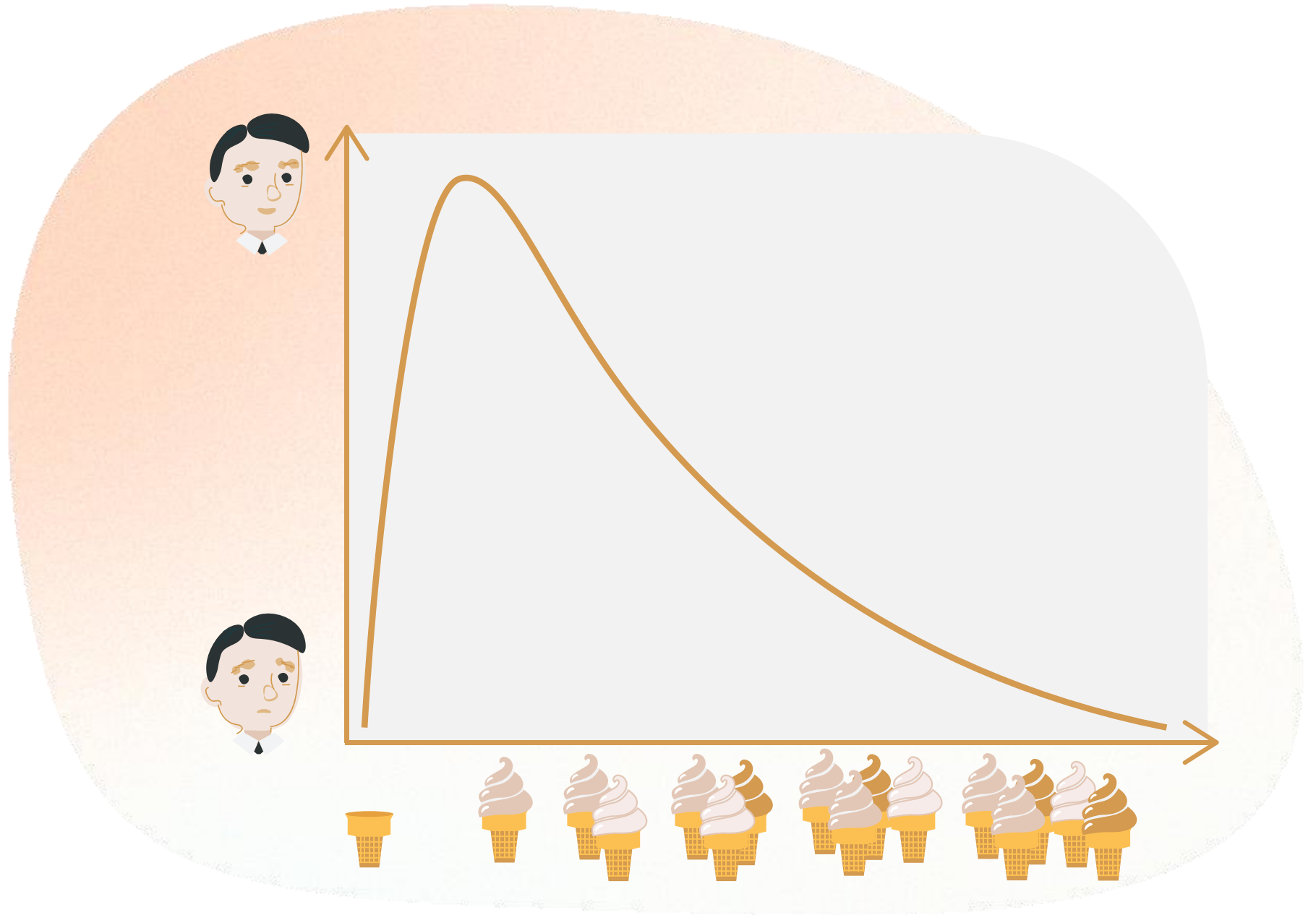
Agentti

- **Agentti = ohjelma**, jolla on:
- **Havaintokyky** → osaa lukea ympäristöä (esim. dataa, käyttäjän komentoja).
- **Toimintakyky** → osaa tehdä asioita (esim. hakea tietoa, kirjoittaa tekstiä, ajaa koodia).
- **Tavoite** → osaa päättää, mitä kannattaa tehdä seuraavaksi, jotta tavoite saavutetaan.

ChatGPT:n agentti

- Osaa avata nettisivuja, tehdä matkavarauksia
- Varaa Espanjan matka? Kysy vahvistus, ennen kuin viimeistelet tilauksen?
- Etsi verkosta kaikki Sandman-sarjakuvan hahmot. Tallenna nämä sitten Google Sheets-taulukkoon.

Rajahyöty

Tekoälyn etuja?

- Lisää tuottavuutta?
- Ratkaisee
  - Ilmastonmuutoksen
  - Köyhyyden
  - Sairaudet
  - Konfliktit

Tekoälyn haittoja?

- Vinoumat, syrjintä
- Uhata turvallisuutta
- Manipuoloida meitä

Eettiset, sosiaaliset ja oikeudelliset asiat?

- **Tekoälyn rooli kieliopinnoissa** – harjoittelukaveri, opettaja ja tarkistaja.
- **Päivittäinen harjoitusrutiini** tekoälyn kanssa.
- **Moniaistinen oppiminen** (teksti, ääni, kuva).
- **Muistitekniikat** tekoälyn avulla.

- Tee tekoälyllä **päivän sanalista** (10 uutta sanaa + esimerkkilauseet).
- Pyydä tekoälyä esittämään yksi **espanjan kielioppisääntö** ja 5 harjoitusta siihen.
- Harjoittele ääntämistä: kirjoita fraasi, pyydä tekoälyä tuottamaan äänilinkki tai foneettinen ohje.
- Tee tekoälyllä **kulttuurivisa** Espanjasta (5 kysymystä suomeksi, vastaukset espanjaksi).

Espanja

- ”Olen taitava espanjan kielessä.” Käännä Espanjan kielelle ja tee taulukko jossa sanaluokat.
- ”Mitä prepositio tarkoittaa?”